

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/235963,Miedzynarodowa-konferencja-naukowa-Technika-w-sluzbie-organow-bezpieczenstwa-pan.html>
28.05.2026, 00:05

Międzynarodowa konferencja naukowa „Technika w służbie organów bezpieczeństwa państw bloku wschodniego” – Warszawa, 9 czerwca 2026

Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej zaprasza do udziału w konferencji „Technika w służbie organów bezpieczeństwa państw bloku wschodniego”. Jej celem będzie przyjrzenie się metodom pracy organów bezpieczeństwa PRL i bloku wschodniego w okresie zimnej wojny, ze szczególnym uwzględnieniem sposobów pozyskania informacji.

[PRL Wywiad Zimna Wojna](#)

09.06.2026

Jak wiadomo, służby cywilne i wojskowe wykorzystywały najnowsze osiągnięcia techniki, adaptując je do własnych potrzeb operacyjnych. W ciągu dekad metody te ewoluowały od prostych urządzeń mechanicznych, po zaawansowane rozwiązania elektroniczne i informatyczne. Mowa m.in. o sposobach prowadzenia tajnej obserwacji, wykonywania fotografii operacyjnej, rejestracji dźwięku i obrazu czy różnego rodzaju podsłuchach.

W intencji organizatorów konferencja ma stanowić dogodną okazję do podzielenia się wynikami badań dotyczących ww. problematyki, które prowadzone są zarówno w Polsce, jak i za granicą – zwłaszcza w krajach postkomunistycznych. Na tym gruncie możliwe będzie porównanie stosowanych metod oraz ich stopnia zaawansowania w poszczególnych służbach bloku, a także przedstawienie konkretnych urządzeń czy form pracy, którymi posługiwali się funkcjonariusze oraz tego, jak w miarę postępu technicznego udoskonalano je, by były jeszcze skuteczniejsze. Interesującym obszarem analiz wydają się również prace naukowo-badawcze związane z techniką operacyjną i niestandardowe przykłady stosowania jej w praktyce.

Wystąpienia mogą przybrać formę zarówno referatów o charakterze naukowym, jak i komentarza towarzyszącego prezentacji materiałów audiowizualnych. Organizatorzy zapewnią wyposażenie techniczne do prezentacji materiałów audio i wideo.

W ramach omawianej tematyki chcielibyśmy poruszyć następujące zagadnienia:

- procedury związane ze stosowaniem techniki operacyjnej
- urządzenia techniczne i praktyczne sposoby ich wykorzystywania
- obserwacja zewnętrzna
- fotografia operacyjna
- realizacja materiałów filmowych
- wykorzystywanie techniki operacyjnej w łączności ze źródłami (informatorami, agentami, tajnymi współpracownikami)
- fotochemia i pismo utajone
- stosowanie podsłuchów
- urządzenia elektroniczne i technika komputerowa
- łączność radiowa i radiokontrwywiad
- szyfry i kryptografia
- niestandardowe operacje służb z wykorzystaniem techniki operacyjnej
- technika operacyjna w działaniach wywiadu za granicą

- wykorzystywanie środków farmakologicznych, trucizn i zakamuflowanej broni palnej
- badania nad psychotroniką oraz próby zastosowania jej przez służby bloku wschodniego
- struktury organizacyjne wspierające aparat operacyjny i ich pracownicy
- urządzenia i sprzęt wykorzystywane przez zachodnie służby specjalne
- prace badawczo-rozwojowe i postęp techniczny
- współpraca organów bezpieczeństwa bloku wschodniego w zakresie techniki

Miejsce konferencji: Warszawa, 9 czerwca 2026 r.

Język konferencji: polski i angielski

Organizatorzy zastrzegają sobie prawo wyboru referatów i prezentacji spośród zgłoszonych propozycji. Wybrani prelegenci zostaną poinformowani o zaproszeniu na konferencję drogą mailową. Zgłoszenie odbywa się poprzez wypełnienie formularza zgłoszeniowego (załącznik) i przesłanie go na podany poniżej adres mailowy.

Publikacja:

Przygotowane przez uczestników konferencji artykuły pokonferencyjne staną się podstawą bloku tematycznego periodyku „Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej”, którego wydanie planowane jest na rok 2027 (40 pkt. Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego). Jednocześnie zaznaczamy, że publikowanie tekstu pokonferencyjnego nie jest obligatoryjne.

Organizatorzy nie przewidują opłaty konferencyjnej, zapewniają referentom bezpłatne noclegi, wyżywienie w dniu konferencji oraz zwrot kosztów podróży. Pracownicy IPN rozliczają udział w konferencji w ramach delegacji służbowych.

Zgłoszenia prosimy kierować do:

Dawid Chomej, tel., [+48 22 581-87-94](tel:+48225818794) e-mail: dawid.chomej@ipn.gov.pl

***

CALL FOR PAPERS: International Conference “Technology in the Service of Eastern Bloc State Security Organs” - Warsaw, 9 June 2026

The Institute of National Remembrance Archive invites submissions for the conference “Technology in the Service of Eastern Bloc State Security Organs.” The conference aims to explore the operational methods of the security apparatus in the Polish People’s Republic and other Eastern Bloc countries during the Cold War, with a particular focus on intelligence-gathering techniques. As is well known, both civilian and military services harnessed the latest technological advancements, adapting them to their operational needs. Over the decades, these methods evolved from simple mechanical devices to sophisticated electronic and computing solutions, including covert surveillance, operational photography, audio and video recording, and various forms of wiretapping and bugging.

The organizers hope the conference will provide an excellent opportunity to share research findings on these topics, drawn from studies done in Poland and abroad – particularly in post-communist countries. This will enable comparisons of the techniques employed, their levels of sophistication across different services in the Bloc, and presentations of specific devices or operational practices used by officers. It will also highlight how these were refined through

technological progress to increase their effectiveness. Another promising area for analysis includes scientific and technical research into operational technology, as well as unusual real-world applications.

Presentations can take the form of scholarly papers or commentaries accompanying audiovisual materials. The organizers will provide the technical equipment necessary for presenting audio and video content.

Within the scope of this topic, we would like to address the following issues:

- procedures for the use of operational technology
- technical devices and practical methods of their deployment
- external observation
- operational photography
- filming
- use of operational technology in handling sources (informants, agents, secret collaborators)
- photochemistry and secret writing
- wiretaps and bugs
- electronic devices and computer technology
- radio communication and radio counterintelligence
- ciphers and cryptography
- unconventional operations employing operational technology
- operational technology in foreign intelligence operations
- pharmacology, poisons, and concealed firearms
- research into psychotronics and attempts at its use by Eastern Bloc security services
- organizational structures supporting the operational apparatus and personnel
- devices and equipment used by Western intelligence services
- research and development and technical progress
- cooperation among the Eastern Bloc security agencies in the field of technology

Conference venue: Warsaw, 9 June 2026.

Conference languages: Polish and English

The organizers reserve the right to select papers and presentations from the proposals submitted. Selected speakers will be notified of their invitation to the conference by email. To apply, please fill out the attached application form and send it to the email address below.

Publication:

The post-conference articles prepared by speakers will form the basis of the thematic section of the periodical *Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej* (Archival Review of the Institute of National Remembrance), scheduled for publication in 2027. At the same time, we would like to note that preparing a post-conference text is not obligatory.

There will be no conference fee and the organizers will provide speakers with free accommodation, meals on the day of the conference, and reimbursement of travel expenses. (IPN employees will treat their participation in the conference as part of their allowable business trips.)

Please send your applications to:

Dawid Chomej, tel., [+48 22 581-87-94](tel:+48225818794) e-mail: dawid.chomej@ipn.gov.pl

Program

- 9.00-9.15 - otwarcie konferencji - zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski, dyrektor Archiwum IPN Marzena Kruk
- Panel I - Technika operacyjna a wywiad zagraniczny
Prowadzący: Magdalena Dźwigał (Archiwum IPN)
- 9.15-9.35 - dr Witold Bagieński (Archiwum IPN) - Technical Equipment Used by Polish Foreign Intelligence During the Cold War
- 9.35-9.55 - Peter Rendek (The Security Services Archive, ABS, Czechy) - Czechoslovak Security Forces: Insights into Multiple Domains. An overview of the activities of Scientific and Technical intelligence, the internal computer systems of the State Security Service, and a brief look at Pharmacology and Poisons
- 9.55-10.15 - Irina Tsukerman (The Washington Outsider Center for Information Warfare, USA) - Technology as Control: Eastern Bloc Security Cooperation in Monitoring Dissidents, Émigrés, and Foreign Intelligence
- 10.15-10.35 - Zaur Gouliev (University College Dublin, Irlandia) - Baku by Wire: Communications, Intelligence, and Influence on the Soviet-Iranian Frontier
- 10.35-10.50 - Dyskusja
- 10.50-11.10 - Przerwa kawowa
- Panel II - Technika operacyjna w okresie zimnej wojny
Prowadzący: dr Grzegorz Wołk (BBH IPN)
- 11.10-11.30 - dr Germina Ana Nagat (The National Council for The Study of the Securitate Archive, CNSAS, Rumunia) - On Means and Ends of Political Police in Communist Romania
- 11.30-11.50 - dr Kristina Burinskaitė (Genocide and Resistance Research Centre of Lithuania, Litwa) - Secret war against unarmed anti-Soviet movement: usage of secret
- 11.50-12.10 - dr Paweł Skubisz (BBH IPN) - Arsenal tajnych gadżetów? Materiały i środki stosowane przez wywiad amerykański w działalności wywiadowczej na terenie PRL (1956-1990) w perspektywie SB
- 12.10-12.40 - dr Tomasz Krok (OBBH IPN w Warszawie), dr Zbigniew Łagosz (Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie) - Aparat represji a psychotronika. Koncesjonowana działalność czy poszukiwanie narzędzi celem stworzenia superagenta?
- 12.40-13.00 - Dyskusja
- 13.00-13.40 - Przerwa obiadowa
- Panel III - Sprzęt operacyjny i jego wykorzystywanie
Prowadzący: Dawid Chomej (Archiwum IPN)
- 13.40-14.00 - mgr inż. Detlev Vreisleben (Badacz niezależny, Niemcy) - The photographic techniques used by the Stasi
- 14.00-14.20 - dr Murat Döleker (Ministry of National Education, Turkey) - Technological Integration in KGB External Observation Operations: Evidence from the Lithuanian Archives
- 14.20-14.40 - dr Oğuz Şahbaz (Recep Tayyip Erdoğan University, Rize, Turcja) - KGB Information Systems: Cybernetics, Counterintelligence, and the Automation of State Security
- 14.40-15.00 - dr Monika Komaniecka-Łyp (OBBH IPN w Krakowie) - Specjalistyczny sprzęt operacyjny Służby Bezpieczeństwa PRL, jego produkcja w MSW oraz we współpracy ze służbami krajów bloku wschodniego w latach 1956-1989
- 15.00-15.20 - Witold Sobócki (OBEN IPN w Poznaniu) - Urządzenie szyfrujące DUDEK. Powstanie urządzenia i jego wdrożenie w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych PRL (1964-1970)
- 15.20-15.30 - Dyskusja
- 15.30-15.40 - Przerwa kawowa

- Panel IV - Łączność i technika operacyjna służb wojskowych
Prowadzący: Paweł Sztama (BBH IPN)
- 15.40-16.00 - dr Daniel Povolny (Institute for the Study of Totalitarian Regimes, ÚSTR, Czechy) - Technical development and tactics of deploying spatial interceptions by the StB in the 1950s and 1960s
- 16.00-16.20 - dr Bartosz Kapuściak (Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL) - Wynalazki i patenty wywiadu i kontrwywiadu Sił Zbrojnych PRL w latach 60. i 70. XX w.
- 16.20-16.40 - Radosław Peterman (BBH IPN) - Systemy informatyczne w rozpoznaniu wojskowym
- 16.40-17.00 - Radosław Poboży (Archiwum IPN) - Sprzęt filmowo-telewizyjny w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych jako narzędzie działań operacyjnych
- 17.00-17.20 - Paweł Tomasik (AIPN) - Technika w działaniach służb specjalnych w filmie fabularnym z okresu PRL (wybrane przykłady)
- 17.20-17.30 - Dyskusja, podsumowanie i zamknięcie konferencji

Program

- 9.00-9.15 - Opening of the conference - Deputy President of the Institute of National Remembrance Karol Polejowski, PhD, DSc, Director of the IPN's Archive Marzena Kruk
- Panel I - Operational Technique and Intelligence
Moderator: Magdalena Dźwigał (IPN's Archive, Poland)
- 9.15-9.35 - Witold Bagieński, PhD (IPN's Archive, Poland) - Technical Equipment Used by Polish Foreign Intelligence During the Cold War
- 9.35-9.55 - Peter Rendek (The Security Services Archive, ABS, Czech Republic) - Czechoslovak Security Forces: Insights into Multiple Domains. An overview of the activities of Scientific and Technical intelligence, the internal computer systems of the State Security Service, and a brief look at Pharmacology and Poisons
- 9.55-10.15 - Irina Tsukerman (The Washington Outsider Center for Information Warfare, USA) - Technology as Control: Eastern Bloc Security Cooperation in Monitoring Dissidents, Émigrés, and Foreign Intelligence
- 10.15-10.35 - Zaur Gouliev (University College Dublin, Ireland) - Baku by Wire: Communications, Intelligence, and Influence on the Soviet-Iranian Frontier
- 10.35-10.50 - Discussion
- 10.50-11.10 - Coffee break
- Panel II - Operational Technique During the Cold War
Moderator: Grzegorz Wołk, PhD (IPN's Office of Historical Research, Poland)
- 11.10-11.30 - Germina Ana Nagat, PhD (The National Council for the Study of the Securitate Archive, CNSAS, Romania) - On Means and Ends of Political Police in Communist Romania
- 11.30-11.50 - Kristina Burinskaitė, PhD (Genocide and Resistance Research Centre of Lithuania, Lithuania) - Secret war against unarmed anti-Soviet movement: usage of secret operational methods
- 11.50-12.10 - Paweł Skubisz, PhD (IPN's Office of Historical Research, Poland) - Arsenal tajnych gadżetów? Materiały i środki stosowane przez wywiad amerykański w działalności wywiadowczej na terenie PRL (1956-1990) w perspektywie SB / Arsenal of Secret Gadgets? Materials and Means Used by American Intelligence in Operations in the Polish People's Republic (1956-1990) from the Perspective of the Security Service
- 12.10-12.40 - Tomasz Krok, PhD (IPN's Branch Office of Historical Research in Warsaw, Poland), Zbigniew Łagosz, PhD (AGH University of Science and Technology in Krakow) - The Apparatus of Repression and Psychotronics: State-Sanctioned Activity or the Search for Tools for the Creation of a Super-Agent?
- 12.40-13.00 - Discussion

- 13.00-13.40 - Lunch break
- Panel III - Technical Equipment and its Use
Moderator: Dawid Chomej (IPN's Archive, Poland)
- 13.40-14.00 - Detlev Vreisleben, Dipl.-Ing. (Private Researcher, Germany) - The Photographic Techniques Used by the Stasi
- 14.00-14.20 - Murat Döleker, PhD (Ministry of National Education, Turkey) - Technological Integration in KGB External Observation Operations: Evidence from the Lithuanian Archives
- 14.20-14.40 - Oğuz Şahbaz, PhD (Recep Tayyip Erdoğan University, Rize, Turkey) - KGB Information Systems: Cybernetics, Counterintelligence, and the Automation of State Security
- 14.40-15.00 - Monika Komanińska-Łyp, PhD (IPN's Branch Office of Historical Research in Cracow, Poland) - Specjalistyczny sprzęt operacyjny Służby Bezpieczeństwa PRL, jego produkcja w MSW oraz we współpracy ze służbami krajów bloku wschodniego w latach 1956-1989 / Specialized Operational Equipment of the Security Service of the Polish People's Republic: Production at the Ministry of Internal Affairs and Cooperation with Eastern Bloc Security Services, 1956-1989
- 15.00-15.20 - Witold Sobócki (IPN' Branch Office of National Education in Poznań, Poland) - Urządzenie szyfrujące DUDEK. Powstanie urządzenia i jego wdrożenie w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych PRL (1964-1970) / The DUDEK Encryption Device: Its Development and Implementation at the Ministry of Internal Affairs of the Polish People's Republic (1964-1970)
- 15.20-15.30 - Discussion
- 15.30-15.40 - Coffee break
- Panel IV - Communications and Operational Technology in the Military
Moderator: Paweł Sztama (IPN's Office of Historical Research, Poland)
- 15.40-16.00 - Daniel Povolny, PhD (Institute for the Study of Totalitarian Regimes, ÚSTR, Czech Republic) - Technical Development and Tactics of Spatial Interception Operations by the StB in the 1950s and 1960s
- 16.00-16.20 - Bartosz Kapuściak, PhD (Museum of Cursed Soldiers and Political Prisoners of the Polish People's Republic in Warsaw, Poland) - Wynalazki i patenty wywiadu i kontrwywiadu Sił Zbrojnych PRL w latach 60. i 70. XX w. / Inventions and Patents of the Intelligence and Counterintelligence Services of the Polish People's Republic Armed Forces in the 1960s and 1970s
- 16.20-16.40 - Radosław Peterman (IPN's Office of Historical Research, Poland) - Systemy informatyczne w rozpoznaniu wojskowym / IT Systems in Military Intelligence
- 16.40-17.00 - Radosław Poboży (IPN's Archive, Poland) - Sprzęt filmowo-telewizyjny w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych jako narzędzie działań operacyjnych / Film and Television Equipment of the Ministry of Internal Affairs as a Tool for Operational Activities
- 17.00-17.20 - Paweł Tomasik (IPN's Archive, Poland) - Technika w działaniach służb specjalnych w filmie fabularnym z okresu PRL (wybrane przykłady) / Techniques Used in the Operations of the Security Service in Feature Films from the Era of the Polish People's Republic (Selected Examples)
- 17.20-17.30 - Discussion, summary and closing remarks of the conference

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Warszawa

Centrala

PRL, Wywiad, Zimna Wojna

Konferencja naukowa

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Międzynarodowa
konferencja naukowa

**Technika w służbie
organów bezpieczeństwa
państw bloku wschodniego**

Warszawa, 9 czerwca 2026 r.

Centralny Przystanek Historia IPN
ul. Marszałkowska 107

Pliki do pobrania

[Program konferencji \(pdf, 329.91 KB\)](#)

[Program konferencji - wersja w j. angielskim \(pdf, 269.36 KB\)](#)